

FACTSHEET Covid-19: ziekte veroorzaakt door het SARS-CoV-2 virus

Spoor

Het juridische kader ten aanzien van het spoorverkeer

De Nederlandse spoorregelgeving biedt geen kader voor noodsituaties die geen betrekking hebben op de veiligheid van het spoorverkeer als zodanig. Ten aanzien van het spoorvervoer is in verband met een volksgezondheids crisis het kader zoals neergelegd in de Wet publieke gezondheid van toepassing. De **Wet publieke gezondheid** valt onder de minister van Volksgezondheid, Welzijn en sport. Op grond van deze wet kan in geval van een besmetting waarbij ernstig gevaar dreigt voor de volksgezondheid, een verbod uitgevaardigd worden tot het gebruik maken of betreden van vervoersmiddelen (opschorten treinverkeer en eventuele andere vormen van vervoer).¹ Deze bepaling kan zowel betrekking hebben op goederen- als personenvervoer. Ook buitenlandse treinen die zich in Nederland bevinden zullen onder de eventuele verboden vallen.

Noodwetgeving als middel voor de minister van IenW

In een situatie waarbij bovengenoemde mogelijkheid onvoldoende soelaas biedt, kan een beroep worden gedaan op noodwetgeving. De bestaande noodwetgeving inzake spoorvervoer en openbaar vervoer in bredere zin is neergelegd in de **Vervoersnoodwet**. De Vervoersnoodwet kent verschillende bepalingen die een basis bieden voor de beperking van vervoersbewegingen in het openbaar vervoer. De minister van IenW kan op basis van Vervoersnoodwet² bepalen dat houders van vervoermiddelen (lees: vervoerders) hun vervoermiddelen naar de door de minister aangewezen plaatsen dienen te verplaatsen. Zo kan de minister eventueel aanwijzingen geven over de locatie waar de verschillende voertuigen zich per situatie moeten ophouden/bevinden e.d.. Ook kan de minister een van het bestaande stelsel afwijkende vergunningstelsel introduceren voor het gebruik van vervoermiddelen. Daarnaast kan de minister de beheerders van infrastructuur aanwijzingen geven betreffende het beheer, en andere met betrekking tot het verkeer over die infrastructuur toegekende taken en bevoegdheden. Daarbij kan van de op die infrastructuur en die taken en bevoegdheden betrekking hebbende wetgeving worden afgeweken.³

*Bijzondere procedure voor de **Vervoersnoodwet***

De bepalingen van de Vervoersnoodwet moeten op grond van artikel 2 van de Vervoersnoodwet eerst bij koninklijk besluit (op voordracht van de Minister-President) in werking worden gesteld. Onverwijld moet ook een voorstel van wet aan de Tweede Kamer gezonden worden omtrent het voortduren van de werking van de bij dat besluit in werking gestelde bepalingen.

Europese dimensie

¹ Artikelen 6, 7 en 47, derde lid, Wet publieke gezondheid.

² Artikel 12, onderdeel e, van de Vervoersnoodwet.

³ Artikel 13 van de Vervoersnoodwet.

Bij een eventueel verbod op spoorverkeer dat vervoer uit EU-lidstaten raakt, komt het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: VWEU) in beeld. Op basis van het VWEU kan spoorverkeer eventueel worden beperkt in het belang van de volksgezondheid.⁴ Alle vormen van beperking van vervoer dienen vóór implementatie daarvan te worden medegedeeld aan zowel de Commissie als alle andere lidstaten van de Europese Unie.

Richtlijn Europese Commissie

Op **16 maart 2020** heeft de **Europese Commissie** een **richtlijn** gepubliceerd over vervoersbeperkingen bij de strijd tegen het coronavirus.⁵ De door de Commissie uitgedragen lijn is dat vervoersbeperkingen terughoudend moeten worden ingezet en dat steeds het nut en de noodzaak van beperkingen in relatie tot het coronavirus moeten worden verklaard.

---

⁴ Grensoverschrijdend spoorverkeer raakt zowel aan het vrij verkeer van diensten (artikel 56 VWEU) als het vrij verkeer van goederen (artikel 28 VWEU).

⁵ Guidelines to Member States on health-related border management measures in the context of the COVID-19 emergency.